

[Stegger Nielsen.]

Gaardmænd og Husmænd 70 pCt. af Dimittenderne paa vore Seminarier, nu er Tallet nede paa godt 40 pCt., og der er flere Grunde hertil. En af dem er Almenskoleloven af 1903 og den dermed følgende Overproduktion af Realister; den skærpede Optagelsesprøve, som vi fik i 1912, har ogsaa været medvirkende hertil. Men at føre denne Udvikling videre turde være en tvivlsom Fordel, og her er det, jeg synes, at Lovforslaget har sin Svaghed, fordi de Krav og Fordringer, man nu opstiller i Lovforslaget vedrørende Optagelsen paa Seminarierne, daarligt kan tilfredsstilles af den Befolkningsklasse, som har svær Adgang til vore Realskoler, hvorimod Sagen stiller sig anderledes for dem, der har let Adgang til disse Skoler, hvilket vil sige, at Forholdet fremtidig bliver forrykket, saaledes at det bliver Ungdommen fra vore Byer og vore Stationsbyer, der vil høste den største Profit af den Ordlyd, som man har givet Lovforslagets § 4, Stk. 2. Det bliver dem, der herefter kommer til at befolke vore Seminarier, og det vil blive paa Landboernes Bekostning, fordi de ikke har den lette Adgang til vore Realskoler, som Bybefolkningen har.

Nu har man sagt, at man har gjort det for Ensartethedens Skyld, og i Danmarks Lærerforenings Forslag har jeg set den samme Motivering, at det var, for at Seminarierne kunde faa et ensartet Materiale at begynde med, hvilket vilde give det bedste Udgangspunkt for Seminariernes Arbejde. Ja, det kunde i og for sig være rigtigt, hv is man opnaaede den Garanti, men det gør man slet ikke. For det første vil Forholdet blive dette — det kan vi vist roligt hævde —, at en Del af Realisterne har taget deres Eksamen med helt andre Formaal for Øje. Det er en Eksamen, der giver Adgang til vore Etater, og mange af dem, der tager den, vil søge derhen, hvortil den direkte giver Adgang, og det vil ikke være den ringeste Del af dem. Tilbage bliver en stor Del, som vil benytte sig af Seminarieloven og søge ind paa Seminarierne. Men at det skulde sikre, at Seminarierne, fra den Dag de begynder med deres nye første Klasse, har et ensartet Materiale, vil jeg tillade mig i høj Grad at betvivle. Jeg tror, at naar man i 8 Dage havde arbejdet med dette Materiale, vilde man have opdaget, at denne Ensartethed omfattede noget saa uensartet som fra „g“ og til „ug“. Jeg finder derfor den Garanti, der skulde ligge heri, meget lidt betryggende.

Jeg ønsker ikke med disse Bemærkninger at stille Krav om noget Privilegium

for enten By eller Land med Hensyn til Adgangen til vore Seminarier, det vilde være ganske forkert. Jeg ønsker kun, at de Fordringer, man opstiller, for at Befolkningens Børn kan faa Adgang til vore Lærestalter og til vore Seminarier, som vi nu taler om her, maa blive af en saadan Art, at de stiller Befolkningen i By og paa Land lige. Jeg tror at kunne sige, at Skolens Historie og Skolens Udvikling viser, at den Lærerstand, vi har haft, og som for en stor Del er udgaaet fra Landbefolkningen, ikke hidtil har været til Skade for den danske Skole. Nej, tværtimod, og derfor kan det hævdes med Rette, at naar Danmarks Lærerstand i Øjeblikket er — og det mener jeg, den ogsaa skal vedblive at være — et tro Spejlbillede og Tværnsnit af den samlede danske Befolkning, saa er der, naar disse Folk gaar ud i deres Gerning efter fuldendt Uddannelse, skabt det allerbedste Grundlag for, at det Haandslag kan gives mellem de to Parter Hjemmet og Skolen, uden hvilket Skolegerningen ikke kan lykkes. Her var Forholdet dette gennem Tiderne, ikke mindst for Skolens Vedkommende ude paa Landet, som jeg kender bedst, at der kom unge Mennesker fra Landet ind paa vore Seminarier; de gik ofte tilbage til Landet igen — en Del gik selvfølgelig til Byerne —, og den Dag, de mødte og tog deres Gerning op, var de ikke fremmede for Befolkningen. Nej, Befolkningen kendte dem; det var deres egne; den mødte dem med Tillid, og det var det bedste Grundlag for, at Læreren kunde begynde rigtigt. Det førte ogsaa til i den store Almindelighed, at vor Skole med den nuværende Læreruddannelse naaede et godt Stykke frem. Jeg vilde nødig se dette forrykke sig derhen, at Seminarierne blev befolket af Elever fra Eksamensskolernes Kreds, der gennem en lang Aarrække ikke har bestilt andet end at sidde paa Skolebænken og har været fjernet fra Befolkningen og Befolkningens Tænkesæt, hvorfor de i nogen Grad er fremmede for Befolkningen, den Dag de kommer ud, da de skal være Befolkningens Tjenere. Saa sker der vor Skole stor Skade. Det har nemlig været Folkeskolens Styrke gennem mange Aar, at Lærerstanden — det gentager jeg — var en tro Kopi, et Spejlbillede, et Tværnsnit af hele den danske Befolkning.

Der har været talt om en bestemt Kategori af Mennesker, som jeg kender nøje, Mennesker der under de skærpede Forhold ved Optagelsesprøven ikke vil kunne komme frem og gaa Lærervejen. Jeg skal ikke sige